

Ympäristölautakunta
Ympäristölautakunta

§ 64
§ 91

30.09.2021
02.12.2021

Vaatus Karkkilan pohjavesialueiden suojelusuunnitelman 2019 uudelleen käsittelemisestä sekä Haaviston pohjavesialueen rajojen tarkistamisesta.

Ympäristölautakunta 30.09.2021 § 64

Esittelijä: kaupunkikehitysjohtaja Esko Vuolukka

Valmistelija / lisätietojen antaja: ympäristöpäällikkö Pirjo Siik, puh. 044 4675 526 tai sähköposti "etunimi.sukunimi@karkkila.fi"

Karkkilan kaupungin ympäristölautakunta hyväksyi 12.11.2020 § 60 Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry:n pohjavesiasiantuntija Heini Loikkasen vuonna 2019 laatiman Karkkilan pohjavesialueiden suojelusuunnitelman. Markku Sahlstedt on 2.6.2021 esittänyt ympäristölautakunnalle vaatimuksen, että lautakunta käsittelee uudelleen lautakunnan vuonna 2020 hyväksymän pohjavesialueiden suojelusuunnitelman.

Perusteluinaan suunnitelman uudelleen käsittelemiseksi Sahlstedt tuo esille seuraavaa:

- Suunnitelmassa ei ole mainittu Toivikkeen suon ennallistamishanketta riskitekijänä Toivikkeen pohjavedenottamon veden laadulle.
- Haaviston osakaskunnan kannanottoa Parsilanjärven veden laadusta ja Pyydymäen vedenottamon sulkemisesta ei ole tuotu lautakunnan tietoon suunnitelman hyväksymisen yhteydessä.
- Haaviston pohjavedenottamon käyttöönotto vuosi on merkitty suojelusuunnitelmaan virheellisesti vuodeksi 1973. Tieto tulee korjata vuodeksi 1977, jolloin vuoden 1976 lopulla valmistunut Haaviston pohjavedenottamo otettiin käyttöön.
- Suojelusuunnitelmassa esitetyllä kartalla Haaviston pohjavedenottamon muodostumisalueen raja on vedenottamolta mitattuna lähes kilometrin verran virheellinen. Tämä käy selville Markku Sahlstedtin toimitamasta liitteestä: "Osakooste 2 OY Vesi Hydro AB 27.5.2021.pdf, (3Mt)". Haaviston pohjavesialueen muodostumisalueen virheellinen raja sekä siitä johtuva pohjavesialueen rajausvirhe tulee korjata vastaamaan todellista tilannetta.
- Haaviston pohjavedenottamon itäpuolella on oma erillinen, vesimäärältään yli 450 m³/vrk purkava pohjavesialue, jota ei ole otettu huomioon.

Markku Sahlstedt vaatii, että ELY-keskukselle esitetään Haaviston pohjaveden muodostumisalueen rajauksen ja seurauksena myös pohjavesialueen rajauksen tarkistamista hänen liitteessä "Osakooste 2 OY Vesi Hydro AB 27.5.2021.pdf, (3Mt)" esitetyn rajauksen mukaiseksi. Lisäksi Karkkilan pohjavesialueiden suojelusuunnitelma tulee käsitellä uudelleen puutteiden ja virheiden korjaamiseksi.

Esityslistan liitteet

- Ote pöytäkirjasta Ympäristölautakunta 12.11.2020 § 60
- Markku Sahlstedtin s-posti / kirjelmä 2.6.2021: Vaatimus Haaviston pohjavesialueen rajauksen tarkistamisesta sekä Karkkilan pohjavesialueiden suojelusuunnitelman uudelleen käsittelystä
- Markku Sahlstedtin toimittama liite: "Osakooste OY Vesi Hydro AB kartasta 5.5.2021.pdf, (3Mt)".
- Haaviston osakaskunnan kirjelmä 28.9.2020: Parsilanjärven vedenlaatu
- Karkkilan pohjavesialueiden suojelusuunnitelma 2019
- Ympäristölautakunta 12.11.2020 § 60, liite "Vastaukset lausuntoihin ja mielipiteisiin"

Kaupunkikehitysjohtajan ehdotus:

1. Ympäristölautakunta päättää, ettei se ota Karkkilan pohjavesialueiden suojelusuunnitelmaa uudelleen käsittelyyn.

Perustelut:

- Markku Sahlstedtin kannanotto Karkkilan pohjavesialueiden suojelusuunnitelmaan ja sen sisältö on ollut ympäristölautakunnan tiedossa hyväksymiskäsittelyssä (esityslistan liitte: Markku Sahlstedt, 14.8.2020).

- Suunnitelma on tehty pääosin kirjallisuuskatsauksena, jossa lähtöaineistona ovat olleet aiemmin laaditut pohjavesialueiden suunnitelmat. Tarkoituksena on ollut päivittää sellaista tietoa, joka muuttuu vuosien varrella, kirjallisuudesta saatuja tietoja ei ole tarkistettu. Nimestä huolimatta kyse ei ole toimintaa ohjaavasta suunnitelmasta, vaan olemassa olevan tiedon keräämisestä jatkoselvityksiä ja suunnitelmia varten sekä ympäristönsuojelun ja vesihuollon toiminnan ohjaamiseksi.

- Raportin sivulla sivulla 32 mainitaan, että "Vedenotto Haaviston vedenottamalla on alkanut vuonna 1973." ELY-keskuksesta varmistettujen tietojen mukaan Haaviston ottamolle on myönnetty vedenottolupa 4.12.1969 ja vedenoton aloittamisvuodeksi on kirjattu 1976. Tiedot pohjaveden laadusta on toimitettu vuoden 1977 alkupuolelta lähtien. Pohjavesialueiden suojelusuunnitelman 2019 tieto vedenoton alkamisesta on perustunut aikaisempaan suojelusuunnitelmaan. Yksittäisiä kirjallisuudesta saatuja tietoja ole tarkistettu. Pöytäkirjaote nyt tehtävästä päätöksestä liitetään vuoden 2019 suojelusuunnitelmaan. Suunnitelmaa ei oteta uudelleen käsiteltäväksi sellaisen yksittäisen virheen vuoksi, joka ei vaikuta raportin jatkokäyttöön.

- Suunnitelmassa käytetyt pohjavesialuerajaukset ja niitä esittävät kartat (liitteenä olevat kartat tarkoitettu ainoastaan viranomaiskäyttöön) on saatu Uudenmaan ELY-keskukselta, jolle vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain mukaan pohjavesialueiden rajausten määrittäminen ja luokittelu kuuluu (10 a §). Julkiseen käyttöön tarkoitettun raportin liitteenä 1 oleva kartta Karkkilan pohjavesialueita on tarkoitettu vain havainnollistamaan pohjavesialueiden sijaintia Karkkilassa ja tarkempi karttatarkastelu tulee aina tehdä pohjavesialueita kuvaavista tarkemmista kartoista. Karkkilan pohjavesialueiden suojelusuunnitelmaan liittyy

karttaliite, joka on tarkoitettu ainoastaan viranomaiskäyttöön, koska nämä kartat sisältävät ei-julkisia yksityiskohtaisia tietoja. Viralliset pohjavesialuerajaukset muodostumisalueineen löytyvät julkisesti valtion viranomaisen internet-palvelusta sekä myös mm. Karkkilan kaupungin paikkatietopalvelun kautta.

- Karkkilan pohjavesialueiden suojelusuunnitelma kuulutettiin 8.6.-14.8.2020, jonka aikana saapuneet mielipiteet on huomioitu. Haaviston osakaskunnan kirjelmä on puolestaan saapunut vasta 28.9.2020. Sen on katsottu koskevan ensisijaisesti Parsilanjärven ja vesistöjen tilaa. Parsilanjärven tulevista näytteenotoista ja asian selvittämisestä on keskusteltu ja osakaskunnalle ilmoitetaan asiasta, kun tiedetään toimenpiteiden toteutumisen ajankohta, joka todennäköisesti on vuonna 2022.

- Toivikkeensuon ennallistamishanketta ei ole otettu mukaan suunnitelmaan riskikohteena, koska selvityksen tiedot kerättiin vuoden 2019 aikana, jolloin suon ennallistamishankkeesta ei ollut olemassa muuta tietoa kuin se, että Karkkilan kaupunginhallitus oli antanut luvan ryhtyä suunnittelemaan suon ennallistamista.

2. Ympäristölautakunta välittää Uudenmaan ELY-keskukselle Markku Sahlstedtin vaatimuksen Haaviston pohjavesialueen rajojen tarkistamisesta sekä sen itäpuolella sijaitsevan runsaasti pohjavettä tuottavan alueen määrittämiseksi.

Perustelu:

Lain vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä 10 a §:n mukaan pohjavesialueiden rajausten määrittäminen ja luokittelu kuuluu ELY-keskuksille.

Päätös:

Ympäristölautakunta päättää palauttaa pykälän uudelleen valmisteltavaksi. Perusteluna ympäristölautakunta katsoo, että asian valmistelussa on viitattu väärään sähköpostiviestintään ja suunnitelmasisällössä rajat ovat olleet virheellisiä. Ympäristölautakunta toteaa myös, että pohjavesivirtaukset vedenottamolle ovat ympäristölautakunnan käsityksen mukaan riski. Toivikkeensuon ennallistamishanke on riskitekijä Toivikkeen pohjavedenottamon veden laadulle. Erityisesti ympäristölautakunta haluaa selvittää ja asian jatkovalmistelussa huomioidavaksi, että suunnitelman otsikossa ja sisällössä on ilmaistava tarkemmin ohjaavasta toiminnasta. Suunnitelmassa tämä olennainen seikka ilmenee ainoastaan sivulla 11, kohdassa 3.4.2. Pohjavesialueiden suojelusuunnitelmat, jossa mainitaan, että Pohjaveden suojelusuunnitelmat palvelevat ennakoivaa pohjaveden suojelua. Ympäristölautakunnan käsityksen mukaan suunnitelman otsikko sellaisenaan viittaa suoraan toimintaan ohjaavaan suunnitelmaan ja tämä tulisi korjata ja tätä ohjaavaa näkökulmaa tulisi enemmän korostaa myös suunnitelman sisällössä.

Täytäntöönpano: Uudenmaan ELY-keskus
Markku Sahlstedt

Ympäristölautakunta 02.12.2021 § 91

Esittelijä: kaupunkikehitysjohtaja Esko Vuolukka

Valmistelija / lisätietojen antaja: ympäristöpäällikkö Pirjo Siik, puh. 044 4675 526 tai sähköposti "etunimi.sukunimi@karkkila.fi"

Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry:n pohjavesiasiantuntija Heini Loikkanen on laatinut vuonna 2019 Karkkilan pohjavesialueiden suojelusuunnitelman. Suunnitelman ohjausryhmään kuuluivat Karkkilan kaupungin vesihuoltopäällikkö Juho Oravala, Uudenmaan ELY-keskuksen geologi Esko Nylander, toiminnanjohtaja Jaana Pönni LUVY:stä sekä ympäristöpäällikkö Pirjo Siik.

Suojelusuunnitelman laatimisessa on noudatettu lakia vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä. Suunnitelma kuulutettiin 8.6.-14.8.2020. Ympäristölautakunta hyväksyi suunnitelman 12.11.2020 § 60. Suunnitelman hyväksymisen yhteydessä annettiin vastaukset kuulutusajana tulleisiin lausuntoihin sekä suunnitelmasta annettuihin mielipiteisiin. Haaviston osakaskunnan kirjelmä on saapunut kuulutusajan jälkeen 28.9.2020 ja sitä käsitellään omana aloitteena.

Koska lautakunta katsoi, että edellisen kokouksen asian valmistelussa oli viitattu väärään sähköpostiviestintään, on liitteitä korjattu ja Markku Sahlstedtin 2.6.2021 lähettämä sähköpostiviesti on liitteenä muuttamattomana ja kokonaisuudessaan eli mukana on 2.6.2021 viestin lisäksi kaikki tätä viestiä edeltävät sähköpostit. Liitteenä on myös kaikki viestin ohessa olleet liitetiedostot sekä Markku Sahlstedtin 30.9.2021 lähettämä sähköposti.

Pohjavesialueiden määrittämisestä, pohjavesialueiden suojelusuunnitelmista ja muista pohjavesialueisiin liittyvistä asioista määritetään vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetussa laissa. Koska ELY-keskukset toimivat tämän lain nojalla pohjavesien suojelusta ja vesienhoidon suunnittelusta vastaavana valtion viranomaisena ja lain 10 a §:n mukaan pohjavesialueiden määrittäminen kuuluu niiden tehtäviin, pyydettiin Uudenmaan ELY-keskukselta lausunto heidän näkemyksestään Karkkilan pohjavesialueiden suojelusuunnitelman uudelleen käsittelystä sekä suunnitelmaan sisältyvän Haaviston pohjavesialueen rajoja kuvaavan kartan virheellisyyksistä. Ympäristöpäällikön käsityksen mukaan Markku Sahlstedt on tarkoittanut julkisessa raportissa ollutta karttaa ja sen virheellisiä rajoja, koska ohjausryhmässä oli sovittu, että tarkemmat pohjavesialueita koskevat kartat on tarkoitettu ainoastaan viranomaiskäyttöön niiden sisältämien yksityiskohtaisten pohjavesiputkitietojen takia. Ilmeisesti Sahlstedt on kuitenkin saanut

käyttöön tällaisen viranomaiskäyttöön tarkoitetun kartan ja virheellisellä pohjavesialueen rajauksella hän on tarkoittanut virallista Haaviston pohjavesialueen karttaa.

Esityslistan liitteet

- Uudenmaan ELY-keskus 3.11.2021: Lausunto pohjavesialueiden suojelusuunnitelman uudelleen käsittelystä
- Lausuntopyyntö ELY-keskukselle liitteineen
- Markku Sahlstedtin s-posti / kirjelmä 2.6.2021 (kokonaisuudessaan): Vaatimus Haaviston pohjavesialueen rajauksen tarkistamisesta sekä Karkkilan pohjavesialueiden suojelusuunnitelman uudelleen käsittelystä
- Markku Sahlstedt s-posti / kirjelmä 2.6.2021: Viestin liitteet
- Markku Sahlstedt s-posti 30.9.2021: Ilmoitettu, että pykälän liiteaineisto on puutteellinen
- Ote pöytäkirjasta Ympäristölautakunta 12.11.2020 § 60: Pohjavesialueiden suojelusuunnitelman hyväksyminen
- Ympäristölautakunta 12.11.2020 § 60, liite "Vastaukset lausuntoihin ja mielipiteisiin"
- Haaviston osakaskunnan kirjelmä 28.9.2020: Parsilanjärven vedenlaatu
- Karkkilan pohjavesialueiden suojelusuunnitelma 2019

Kaupunkikehitysjohtajan ehdotus:

1. Ympäristölautakunta päättää, ettei se ota Karkkilan pohjavesialueiden suojelusuunnitelmaa uudelleen käsittelyyn.

Suunnittemaraportti sisältää vuonna 2019 kerättyä tietoa. Asiat muuttuvat koko ajan, joten suunnitelma olisi hyvä päivittää 5-10 vuoden välein. Nyt esille tulleet virheet on kirjattu ja ne voidaan tarkistaa kun suunnitelma päivitetään. Suunnitelmasta kuulutusaikana annettut lausunnot ja Markku Sahlstedtin esittämä mielipide on huomioitu ja näihin on vastattu raportin hyväksymisen yhteydessä. Haaviston osakaskunnan kirjelmä on tullut vasta kuulutusajan jälkeen ja se otetaan huomioon erikseen. Suunnitelmaan sisältynyt kartta-aineisto on saatu Uudenmaan ELY-keskukselta, joka vastaa karttojen sisällöstä

2. Vastauksena Markku Sahlstedtin vaatimukseen Haaviston pohjavesialueen rajojen tarkistamisesta sekä sen itäpuolella sijaitsevan runsaasti pohjavettä tuottavan alueen määrittämisestä ympäristölautakunta päättää antaa Sahlstedtille seuraavanlaisen vastauksen:

Lain vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä 10 a §:n mukaan pohjavesialueiden rajausten määrittäminen ja luokittelu kuuluu ELY-keskuksille. Lausunnossaan Uudenmaan ELY-keskus toteaa Haaviston pohjavesialueen tarkistamista koskevasta vaatimuksesta, että pohjavesialueiden rajauksia ei tehdä pohjavesialueen suojelusuunnitelman laadinnan yhteydessä. Karkkilan pohjavesialueiden kartoitus- ja luokitustiedot on tarkistettu 2018 ja luokitukset ja rajaukset perustuvat vesienhoidon ja merenhoidon järjestämistä määrävään lakiin.

Ympäristölautakunnalla ei ole toimivaltaa tai intressiä pohjavesialueen tarkistamisesta koskevassa asiassa, joten se esittää, että Markku Sahlstedt tekee asiasta aloitteen suoraan Uudenmaan ELY-keskukselle, mikäli

katsoo pohjavesialueen rajojen tarkistamisen tai uuden pohjavesialueen määrittämisen tarpeelliseksi.

Käsittely:

Keskustelun kuluessa ympäristölautakunta päätti yksimielisesti jättää päätösehdotuksesta kohdan 2 pois ja palauttaa 30.9.2021 kokouksen § 64 kohdan 2 osaksi päätöstä. Myös Markku Sahlstedtin toimittama, asiaan liittyvä, materiaali välitetään alkuperäisenä ELY-keskukselle.

Päätös:

1. Ympäristölautakunta päättää, ettei se ota Karkkilan pohjavesialueiden suojelusuunnitelmaa uudelleen käsittelyyn.

Suunnitelmaraportti sisältää vuonna 2019 kerättyä tietoa. Asiat muuttuvat koko ajan, joten suunnitelma olisi hyvä päivittää 5-10 vuoden välein. Nyt esille tulleet virheet on kirjattu ja ne voidaan tarkistaa kun suunnitelma päivitetään. Suunnitelmasta kuulutusaikana annetut lausunnot ja Markku Sahlstedtin esittämä mielipide on huomioitu ja näihin on vastattu raportin hyväksymisen yhteydessä. Haaviston osakaskunnan kirjelmä on tullut vasta kuulutusajan jälkeen ja se otetaan huomioon erikseen. Suunnitelmaan sisältynyt kartta-aineisto on saatu Uudenmaan ELY-keskukselta, joka vastaa karttojen sisällöstä.

2. Ympäristölautakunta välittää Uudenmaan ELY-keskukselle Markku Sahlstedtin vaatimuksen Haaviston pohjavesialueen rajojen tarkistamisesta sekä sen itäpuolella sijaitsevan runsaasti pohjavettä tuottavan alueen määrittämiseksi.

Täytäntöönpano:

Uudenmaan ELY-keskus
Markku Sahlstedt